

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XV

БРОЈ 313

15. ФЕБРУАР 1987.

ЦИЈЕНА 70 ДИНАРА

ОПШТИНСКИ КОМИТЕТ СК

СПОРО ПРЕСТРОЈАВАЊЕ У „МОНТЕНГРОТУРИСТУ“

НА СЛЕДНИЦИ Општинског комитета СК, трећој по реду у новом сазиву, сумира на је активност у основним организацијама поводом Информације Предсједништва ЦК СКЈ о основним карактеристикама идено-политичког стања и оцјена и ставова Предсједништва СРЦГ и Централног комитета СК Црне Горе о основним карактеристикама политичко безбедносне ситуације у нашој рејони.

Изражавајући забринутост због разних девијантних појава у нашем друштву, због бујања национализма у монгим срединама, продубљавања друштвене и економске кризе, велике незапослености, тешког стања на Косову и других проблема, у основним организацијама СК на подручју општине оцијењено је да већина тих проблема није карактеристична за нашу средину. Оцијењено је да је политичко-безбедносна ситуација у општини Будва повољна.

Но, ни наша средина, како је у уводном излагању иста као Велибор Золак, изврши се секретар у Предсједништву Општинског комитета СК, није имуна од разних негативности. Све је израженији при тисак незапослене радне снаге на Будву, што у изјесној мјери погађа угоститељство, главну привредну трану овога подручја. Опортунизам, колебљивост и пасивност чланства су и даље врло присути, социјалне разлике су све израженије што ствара незадовољство код сиромашних, углавном незапослених. Незадовољство се, што је посебно подвучено, јавља у великим обиму код запослених у институцијама од општедруштвеног интереса (образовање, здравство, унутрашњи послови) углавном због лошег материјалног положаја.

Доста ријечи на овој сједници је било око самоуправ

● ОПШТИНСКИ КОМИТЕТ ЗАТРАЖИО ДЕТАЉНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ОКО ТОГА ЗБОГ ЧЕГА СЕ КАСНИ У ПРИМЉЕНИ НОВЕ САМОУПРАВНЕ ШЕМЕ „МОНТЕНГРОТУРИСТА“ И ОКО ПРОБЛЕМА ВЕЗАНИХ ЗА ОБНОВУ СТАРЕ БУДВЕ

не трансформације у „Монтењетру“ са чијим се спровођењем у пракси веома каши. Одуговлачење са престанком рада постојећих ООУР и почетком рада нове организације у нашој општини, двојни, односно недефинисани статус основних угоститељских единица и недоченост организационе шеме новог ООУР указују на велике проблеме у стручној елаборацији и конкретизацији усвојеног решења „једна општина — један ООУР“.

Раде Ратковић, члан Пословног одбора „Монтењетру“ је у својој дискусији истакао да се каши из два разлога. Напомињући да има мјеста критици, јер се све ово дешава у вријеме када треба бринути бригу као што боље дочекати сезону, он је нагласио да се каши због тога што још увијек нису разријешена организационо-техничка питања веза на за нову шему по којој ће радити овај колектив, као и због тога што су на том послу ангажовани људи који раде у овој радној организацији, дакле волонтери, иако је требало да тај велики обиман и сложен посао буде повјерен стручној екипи, којој би то био искључиви посао.

Закључено је да у најскојије вријеме „Монтењетру“ упозна Општински комитет Будве са детаљима у вези са овим послом који не трпи одлагање.

Доста ријечи је било и око обнове старог града. Како је истакао Владо Дулетић, предсједник СО, постоји божјан за радови на обнови овог градског језгра, који теку према плану буду доведени у питање првенствено због тога што Фонд за обнову Црне Горе не може да прати њихову динамику. Но, како је он истакао, постоје уверења одговорних у републици да ће се учинити напори како би радови били настављени предвиђеним темпом. Он је напомену да из вјесне потешкоће причинава и то што је општинска одлука о експропријацији стављена под лупу Уставног суда Црне Горе, мада се очекује да и тај проблем буде ускоро скинут са дневног реда.

Такође је закључено да СО достави Општинском комитету детаљну информацију о проблемима везаним за обнову старе Будве.

Општински Комитет је усвојио и Орјентациони програм рада за ову годину.

Након ове сједнице Центар за марксистичко образовање и Општински комитет СК организовали су актуелни разговор са секретарима и члановима секретаријата основних организација СК на тему: СКЈ у борби против антисоцијалистичких снага и идеологија.

С. Грегорић

ПРЕДСЈЕДНИШТВО ОПШТИНСКОГ КОМИТЕТА СК

СМАЊИТИ РАЗЛИКЕ

● ПОЛИТИЧКО-БЕЗБЕДОНОСНА СИТУАЦИЈА У ОПШТИНИ — ДОБРА

● БРОЈНЕ КОНTRАСТЕ КОЈИ СЕ ЈАВЉАјУ НА НАШЕМ ПОДРУЧЈУ ТРЕБА УБЛАЖАВАТИ

ПРЕДСЈЕДНИШТВО Општинског комитета СК, на сједници од 3. фебруара, сумирају је резултате активности основних организација СК на проради материјала Предсједништва ЦКСКЈ и ЦКСК Црне Горе о политичко-безбедносна ситуацији у земљи, донијело пословником раду Предсједништва ОКСК и усвојило орјентацији програма рада Предсједништва и Општинског комитета СК.

На сједници је највише времена посвећено извештајима са састанка основних организација СК у вези анализе политичко-безбедносне ситуације.

Након уводних излагања предсједника Општинског комитета Ђока Приболовића и извршног секретара Велибора Золака, речено је да се активност у основним организацијама одвијала по утврђеном програму и да су испоштована упутства Општинског комитета о начину вођења дискусије о овим материјалима. Једнодушија је оцјена осовних организација да су материјали свеобухватни и доста уопштени, да констатације у њима нијесу карактеристичне за наше подручје и да је политичко-безбедносна ситуација на подручју наше општине у основи добра.

Међутим, истакнути су и многи проблеми и слабости које се јављају и у нашој средини и које могу негативно утицати на политичко-безбедносну ситуацију. То су у првом реду веома изражено социјално раслојавање: ту су једни поред других, викендацији у вилама и незапослени или сезонски радници у сиротијским насељима. Велике разлике у награђивању, такође, утичу како на расположење, тако и на квалитет рада и „бјежање“ из неких важних професија-просвјете, здравства. Лош је материјални положај радника у пословима унутрашњих послова (полуквалификован радник у угоститељству или општинској администрацији има вишу плату него квалификован у овим службама — лекар, професор, наставник, учитељ...).

Један од крупних проблема који може негативно да се одрази на предстојећу туристичку сезону јесте застој у самоуправној трансформацији ХТО „Монтењетру“, затим, неријешена питања око обнове Старог града, као и неријешени комунални проблеми у неким дјеловима нашег подручја.

У дискусији БОЖЕНА ЈЕЛУШИЋ је нагласила да су школство, здравство и унутрашњи послови драстично материјално погоджени у односу на остале дјелатности.

Прича се о личним дохоцима у Електродистрибуцији, органима управе, угоститељству, о разлици у цијенама од једне до друге продавнице на исти артикал, о проблемима Старог града — прича се по улицама а о свему тоје требало дати праву информацију и причати на првом месту, како приче које круже по улицама и кафанама неби стварале ружену слику о нама. Исто тако претпали смо многим хвалама о успјешном пословању туристичко-угоститељске привреде. А колико радимо у туризму и угоститељству? Да ли се у овој области могу остварити далеко бољи резултати? Шта ми ту уствари радимо, осим што продајемо ову нашу прекрасну ривијеру коју је природа створила и обдарила сунцем, бистрим морем и дивним плаџама?

ИВО КАЛОШТОРОВИЋ је рекао да је тачна констатација да је код нас политичко-безбедносна ситуација добра и стабилна, али то не значи да можемо бити задовољни, иако то није случај и око нас. Проблеми који су настали у нашем друштву треба једнако да забрињавају све радне људе и грађане ове земље. Један од њих је и то што смо основну тековину наше револуције замјенили заједништвом. А бити заједно није исто што и бити јединствен. За што не можемо имати јединствено школовање на истом језичком подручју, за што не можемо имати јединствено гледање када је у питању цивилно служење војног рока? За што не можемо остварити јединствено тржиште?... Треба о свему томе да се чује став и наше партијске организације и овог Предсједништва. Проблеми о којима се говори појузно или гласно или инијесу или јесу истине, морају се брзо расчишћавати и карати о њима права ријеч.

ЉУБО АНЂЕЈУС је говорио о опортунизму чланства на састанцима основних организација СК. Врло мали број људи се укључује у дискусије. Нема отворених расправа на састанцима као што се расправља у незваничним разговорима — што ни у ком случају не приличи чланови ма Савеза комуниста.

ВЛАДО ВОЈНИЋ је запаљио да је опортунизам нарочито изражен код младих, што посебно забрињава. Има се утисак да једва чекају да „протутњи“ дневни ред, да се што прије „ухвате врат“. Зато треба да себи постави посебан задатак — како заинтересовати омладину за одређене проблеме.

Војнић је даље говорио о проблему пријављивања гоститељу у сезони. Једни то раде (наставак на 2. страни)

ПРОБЛЕМИ ИДЕОЛОШКОГ ОБРАЗОВАЊА

ГДЈЕ ТО ШКРИПИ? (2)

НА НЕДАВНО одржаном савјетовању у Бару о организационим питањима и остваривању улоге основне организације СК, могла су се чути веома интересантна размишљања о овој проблематици.

Што је најзанимљивије, сви су учесници почев од др Бранка Ковачевића као водничара, ставили озбиљне примједбе на рачун идејно-политичког оспособљавања чланства за које је речено да је на недопустиво ниском нивоу. То уосталом по казују и резултати истраживања на ту тему који су по служили као пледоје за врло живу и конструктивну дискусију.

Аутор овог текста у својству учесника скupa стао је на становиште, да се данас може говорити о „идеолоши који не писмености“ чланства, поготову новопримљених члана Савеза комуниста. Ис траживање које је обухватило и ове аспекте указује да се пријему у СК, много више води рачуна о критеријуму послушности и спремности за извршавање задата ка мада је и овде нужна резерва), него о идеолошкој оспособљености чланства. За што је то тако?

Мишљења смо да праве које пријене тога можемо наћи у дилеми (лажној), да ли иде олошки оспособити кандидата пријему у СК или тек након уласка у организацију. У вријеме када се „преманентно образовање“ на свим пољима намеће као нуђено, овакве ламентације су просто депласирани, јер по природи ствари авангарду чини најпрогресивнији дио радничке класе, њена свијест. Ако је према класичној дефиницији политичка партија организација која окупља људе истих политичких ујверења, онда је немогуће да је њен супстрат, по литички необајештена индивидуа.

Савезу комуниста свакако није потребно да налик на високобирократизоване радничке партије за чланство у партији тражи по могућности „празне“ људе, како би се шупљине њихове свијести попуниле. Јневијо-политичким садржајима и потребама. Такво чланство је погодно за манипулацију јер нема, свијест дугорочним историјским интересима, јер од

дрвећа не види шуму, јер сваку бирократску иницијативу у недостатку знања сматра за своју. Није небитно какво је чланство аванград не, односно каква је авангарда с таквим члановима.

Криза морала је низак иницијативе свијести, посљедица су изузетно либерализована политика пријема у СК која је масовност сматрала превелентном, па су пред тим помјерени у други план идејност, савјесност и авангардност члана СК.

С друге стране идеолошка незрелост дјелује као блокирајући фактор у свакој акцији СК, па се због тога не треба чудити недовољно ефикасној завршници „дугу преманих“ акција које су постале опште место напе стварности.

Једноставно, такво чланство не може бити на висини задатка којег му налажује садашњост и будућност.

Особина је сваке кадровске партије тежина да постаће легитимна тако што ће широм отворити врата за пријем чланства. Поготову је повећан пријем послије разних криза и друштвених потреса када се масовним пријемом жели доказати подршка одређеној партијској линији. Међутим, том приликом партија се обавезно претvara у масовну, а у њу удалији чланство које нема везе са дупорочним интересима радничке класе. Тако нас соствени метод туче по главијеру као што је познато, квантитет обавезно прелази у нови квалитет.

У последње вријеме код нас су учествовали критички тонови о марксизму као превазиђеној оштотој социологији друштва и то баш из редова оних који га употребљавају на њима својствен начин — као апологију.

Овом приликом треба рећи и то, да није у кризи марксизам (који признаје краће, а не status quo), него је у кризи „званични марксизам“ који, уз нужне сумплификације има врло прост задатак. Он треба да (надио) рационализује сваки позитиван тренд у пракси, намјеран или случајан, да га глорификује и овјековачи њега и спонзора. Обрнуто, ако којим случајем ствари крену неповољним током, он је опет ту или овога пута да створи пријеко потребну дистанцу и „објасни“ неповољне трендове уплатијем неких невидљивих сила.

Тек тада борба с вјетрењем чама може да почне. Након свега може се рећи да је

баш сада прави моменат којег Савез комуниста мора искористити да би се ослободио бељаста вјечитих симпатизера који се, осим у вербалним подршцима, најесу претргли револуционарним активизмом. Нужна је на свим нивоима партијског и друштвеног организовања бејонд компромиса идеолошка дијференцијација и престанак робовања принципу фиктивне сагласности, јер изјашњавање око неких наших стајаћих циљева изнова открива размишљање чак и међу идеолошким беспријеком рима.

Чланство СК врло добро осјећа ову противуречност како то показује истраживање спроведено у 139 основне организације СК. По приоритету рјешавања ствари, они на прво место стављају (не) одговорност због спровођења одлука и организациона питања, јер желе да се напоре до са рјешавањем проблема стабилизације, незапосленоста итд. доводи у ред и „спонствена кућа“.

Ами би смо овоме додали већ више пута провјерену Маркову максиму коју не треба препустити забораву: без револуционарне теорије нема ни револуционарне практике.

Mr Јово Грегорић

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

**ПОМОЋ ЗА
КНИН**

СКУПШТИНА општине Будва, је на VI. сједници одржаној 26. децембра 1986. године, донијела одлуку о дојељивању помоћи пострадалом подручју од земљотреса у СР Хрватској и СР Босни и Херцеговини од 3.000.000,- динара.

Скупштина општине је тајко донијела Закључак да се свим самоуправним организацијама и заједницама Општине упути препорука ради сагледавања својих могућности и додјеле материјалне или финансијске помоћи пострадалим подручјима.

На основу Одлуке и препоруке Скупштине општине Будва, Предсједништво ОК СР РС и Предсједништво ОВ СС донијели су закључак да се свим ООУР-а и другим самоуправним организацијама и заједницама упути препорука да у границама својих могућности помогну подручју пострадалом од земљотреса.

Предсједништво ОВ СС пре поручује свим ОО СС да извади по једну дневницу за помоћ овим подручјима.

Предсједништво ОВ СС је на својој сједници од 15. јануара 1987. године, донијело Одлуку о помоћи пострадалим подручјима у износу од 500.000,00 динара.

Да би грађани самоуправне организације и заједнице могли уплаћивати помоћ овим подручјима при ОВ СС Будва отворен је жиро рачун бр. 20710-789-271 са назнаком пострадалом подручју од земљотреса у Хрватској и Босни и Херцеговини.

Организације које су евентуално директно упутиле помоћ требало би да писмено обавијести ОВ СС или ОК СР РС о висини уплаћене помоћи.

(Наставак са 1. стране)

савјесно док други послују дивље. Ових других има много.

Не пријављују се по чији-то „мали мотели“. А међу непријављеним гостима може бити свакаквих људи, што је врло опасно по безбедност.

На сједници Предсједништва је оцијењено да један број чланова Комитета распоређених у радне групе за праћење рада основних организација не присуствују овим састанцима. А присуство радних група на састанцима основних организација је неопходно. Оне би добра помоћ у развијању опортунизма и усмјеравању дискусије по одређеним питањима.

Сједница Општинског комитета, која ће ускоро усљедити, о свему овоме ће донојијети конкретне закључке.

У дјелу сједнице где се

расправљао о Орјентационом програму рада Општинског комитета и Предсједништва

СК, Владо Војинић је инсистирао да се у Програму за 1987. годину унесе и питање рада омладине.

По његовом мишљењу програм рада омладине треба актуелизирати како би их покренуо на неку активност. Јер, засад, колико изгледа, добар дио младих интересује ју само карте и кафане.

ИВО КАЛОШТРОВИЋ је предложио да се у II кварталу овогодишњег програма рада унесе и разматрање система друштвене самозаштите с посебним акцентом за заштиту од пожара.

Уз ове допуне Орјентацији овогодишњег програма рада ОК СР РС и Предсједништва за 1987. годину, је усвојен.

На сједници је изабрана и Комунистичка партија за преставке и жалбе у следећем саставу: Перо Рајеновић, Бранислав Кроговић, Драгољуб Вучинић, Владо Тичић и Милорад Шоља га.

Вл. Станишић

БЕЗ РЕЧИ

ИЗ ЗАНАТСКЕ ЗАДРУГЕ „ПРИМОРЈЕ“

ЗАНАТИ ПОД ЈЕДНИМ КРОВОМ

ЗАНАТСКА радна задруга „Приморје“, регистрована је 9. маја 1983. године. Сада окупља близу 200 удруженых занатлија из цијеле Југославије.

— У могућности смо да увијек у гарантованом року завршимо било који грађевински објекат, јер у нашем Удружењу имамо све профиле грађевинских занатлија и стручњака, каже директор „Приморја“ дипломирани инжињер машинства, Бранко Бећир.

Од Бећира сазнајемо, да „Приморје“ кроз своје удружице ради сву гумено-техничку робу до величине 500 mm, осим се меринга, и да не ријетко снабдијева специфичним гуменим производима и Фабрику гумених производа „Бокељка“ у Котору, када ова није у стању да производи мање серије, односно када јој се то не исплати.

Поред гумених производа у великим и мањим серијама, у „Приморју“

се наручују производи од пластике за широку потрошњу, као и за индустријске потребе. Ту су и производи од метала за разне машине, те производи од дрвета, коже и осталих материјала.

— „Приморје“ се добрим дијелом ослања на „велику привреду“. Већ смо склопили низ самоуправних споразума за испоруку разних производа великим системима, као што су: „Метал сервис“ и „21. мај“ из Београда, „Југокожа“ из Суботице, „Сервис импарт“ и „Титекс“ из Титограда, Вунарски комбинат из Бијелог Поља, „Обод“ из Цетиња и још неким, каже нам Бећир.

У Црној Гори постоји шест сличних организација, које окупљају „маљу привреду“. „Приморје“ према неким критеријумима спада међу успешнијим.

— У задње двије године наш жиро-рачун није „доживио“ да буде блокиран, што говори да смо у раду веома ажурни и

пословни. Извршавали смо све финансијске обавезе према добављачима и својим удружиоцима, додаје Бећир.

Да би „Приморје“ окупило још већи број удружица, Бранко Бећир сматра, да би Скупштина општине требала нешто да учини на смањивању појединих стопа СИЗ што би Будви донијело значајна финансијска средстава која би се могла улагати у мале производно-услужне погоне који ни чим не загађују околину, а били би погодни за наше туристичко подручје, а за које на тржишту постоји интересовање.

Бећир нас на крају упознаје и са неким од планова.

— Предстоји нам изградња пословног простора. Радимо у седамдесетак метара квадратних што је за нас веома мало. Повећањем пословног простора моћи ћемо запослити више стручне радне снаге.

С. П.

КАСНЕ РАДОВИ НА ТУНЕЛУ ВРМАЦ

РАДОВИ на пробијању вишенамјенског тунела кроз брдо Врмац, који дијели котарску и тиватску општину, доста касне. Иако је бушење брда (тунел треба да буде дугачак 1629 m) почело још крајем маја прошле године, до сада је пробијено тек око 150 m. С обзиром да је рок за извођење радова био 12 месеци, сада је већ сасвим изјесно да ће бити премашен.

Због чега се, касни?

У СИЗ за комуналну дјелатност у Котору објашњавају да на бушењу тунела ради два колективи — „Конструktor“ из Сплита и земунски „Планум“. На улазном дијелу тунела где су ангажовани Сплитани дошло је до обрушавања терена, тако да је било нужно допунско пројектовање. То је успорило радове и Сплитани су до сада пробили свега четрдесетак метара.

На другој страни земунски „Планум“ је радио нешто боље, али и ту има кашњења. Пробијено је преко 100 m.

Како истичу у СИЗ за комуналну дјелатност у Котору, што потврђују и извођачи радова, рок вјероватно неће бити поштован, али ће се ускоро знатно брже напредовати. Наилази, наиме, повољнији (у геолошком смислу) терен за бушење и оно ће се изводiti брже. Рачунају да ће у току 24 часа просјечно бити пробијено по се-

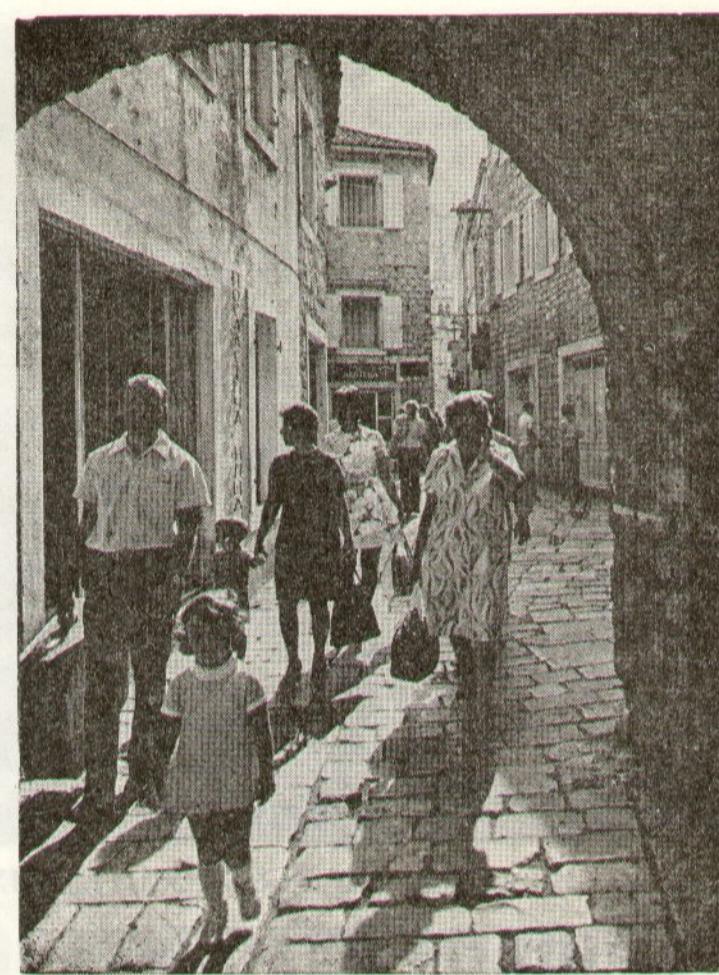
дам метара. Иначе, на пробијању тунела Врмац ради се у три смјене.

Кроз вишенамјенски тунел пролазиће двије асфалтне траке ширине 3,5 m, двије пјешачке стазе, цијеви регионалног водовода за Црногорско приморје, електро и ПТТ каблови. Тунелом се знатно скраћује пут између Котора и новоизграђене зоне у Грбаљском пољу, где ће овој прољењу радити преко 1500 radnika. Више се неће иши преко превоја Тројица, которским српентинама, где је успон велики.

Уз то тунел скраћује пут између Тивта и Котора за 10 a између Будве и Котора за пет километара.

Радови су уговорени за 1,7 милијарни динара, али с обзиром на велика кашњења, она ће бити знатно већа. Уколико тунел не буде пробијен до јула ове године (многи вјерују да је то немогуће) биће тешкоћа у снабдијевању једног Котора питком водом. Кроз тунел треба да прођу цијеви регионалног водовода кроз које овој лета из правца Херцег-Новог треба да стигну нове количине воде. Уколико тунел не буде пробијен до лета Которани ће морати воду коју нуди Херцег-Нови да давлаче заобилазним путем што ће изискивати додатне радове и трошкове.

С. Г.

ПРИПРЕМЕ ЗА ТУРИСТИЧКУ СЕЗОНУ

ЦИЈЕНЕ ОСЈЕТНО ВЕЋЕ

* ПАПРЕНЕ ЦИЈЕНЕ У ХОТЕЛИМА

ЗА ДОМАЋЕГ ГОСТА ПРИВАТНЕ СОБЕ

Овог љета на Црногорском приморју цијене смјештаја за домаћег госта биће веће за 60 до 80 одсто од прошлогодишњих. Приликом њиховог формирања, речено је на заједничкој сједници Републичког секретаријата за пословну привреду и Туристичког савеза Црне Горе, водиће се рачуна да, ипак, буду нижи него што расте инфлација и у складу са куповном моћи домаћег госта. (?!)

На подручју будаљске ривијере предлаже се да се цијене кревета зависно од категорије у домаћој радиности крећу од 2.000 din. до 3.600 динара у јулу и августу. У јуну и септембр, као и до сада, биће ниže за 15 до 20 одсто. Пренохиште у Херцег-Новом стајаће од 2.200 до 3.000 динара.

У јесен сезоне кревет у Тивту коштаће од 1.400 до 2.000 динара, Бару 1.700 до 2.400, Улицију 1.500 до 2.500 дин. Употреба кухиње, по одраслој особи, коштаће 250 до 400 динара, док ће се боравишна такса плаћати по цијени од 200 до 300 динара, зависно до мјesta у којем туриста брави.

Према предлогу „Монтенегротуриста“, цијене пансиона у хотелима „Б“ категорије (у јулу и августу) кретаће се од 9.800 до 17.000 динара, а у септембр и јуну од 7.800 до 12.000 динара. Полупансион у хотелима „А“ категорије коштаће од 12.300 до 15.400 динара у јулу и августу, а у јуну и септембр 8.400 до 12.000 динара. Цијена смјештаја у хотелу „Плажа“ у Херцег-Новом кретаће се од 10.000 до 17.000 динара, а у хотелу „Теута“ од 7.500 до 10.000 (у јуну и септембр), док ће у јулу и августу цијене бити нешто веће од 10.000 до 11.000 динара. Пансион у хотелу „Никшић“ из носиће око 10.000 динара.

Осим тога, с обзиром на проблеме који се јављају приликом категоризације соба за издавање, формирања цијене на домаћој радиности не-пријављивања (у будаљској општини се издаје, према процјенама, двадесет хиљада лежаја у домаћој радиности, а пријављује се само дванаест хиљада и седамсто кревета)... предложено је да се покрене иницијатива за доношење закона којим би се регулисао рад туристичке инспекције.

Б. Н.

MONTENEGROTURIST

„Hoteli
Bećićka plaža“

85310 BUDVA

YUGOSLAVIA

ИЗ РАДА СЛУЖБЕ ДРУШТВЕНИХ ПРИХОДА

ДОБРА НАПЛАТА ПОРЕЗА

СЛУЖБА друштвених прихода у Будви је једна од најорганизованијих у Црној Гори. Годинама већ о будванским порезницима се прича као о људима који ванредно савјесно обављају своје послове. На другој страни Служба је кадровски попуњена стручним људима, тако да извршиоци веома добро познају посао који раде. И што је можда најважније — будванска општина већ дugo настоји, а сада се може рећи да у томе и успијева, да води добру пореску политику.

У последње вријеме се пуно говори о предложеним промјенама у пореском систему. Васко Милановић, заједник директора Службе друштвених прихода, каже да још нису сасвим упознати са предлогима.

— Сматрам да треба што-шта мијењати да бисмо побољшали пореску политику, истиче Милановић. — Није у реду да свака општина има своје услове, боље рећи своје стопе и било би добро да су оне исте, рецимо, ако не за цијелу земљу или републику, а оно бар за регион на којему су исти услови живота и рада за становнике више општина. Ево примјера код нас на Црногорском приморју: сасвим су неусллађене стопе за општинске до-приносе за самоуправне интересне заједнице. Оне код нас износе 19 одсто на основицу која се опорезује, а у сусједним општинама су осјетно мање! Или друго: ми смо издавање кревета туристима третирали (и тако опорезовали) као туристичку дјелатност и власници кућа су на приход који остваре плаћали све врсте пореза и доприноса. У опет нама сусједним туристичким општинама грађани који издају кревете су дужни да плате само порез на приход који остваре по том основу и наравно у повољнијем су положају. Недавно смо и ми одлучили да тако поступамо.

- ОБУХВАЋЕНИ СВИ ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИЦИ
- УГОСТИТЕЉИ ПЛАЋАЈУ НАЈВЕЋИ ПОРЕЗ

Радници Службе друштвених прихода су изузетно добро „снимили“ подручје општине тако да углавном сви који треба да буду опорезовани по било којем основу — плаћају порез. Готово да нема оних који се „проплаче“.

— Порези су често и веома високи, али не гуше малу привреду, наглашава Милановић. — Код нас малу привреду чине углавном угоститељи и они се — не жале. Ево примјера: један власник приватне кафана је за прошлу годину опорезован са 12 милиона динара, а већ је у виду аконта ције исплатио преко 10 милиона. Значи добро је и њему — добро је и за општинску касу. На висину пореза се мало ко жали — обveznici nam упућују примједбе једино на високе стопе разних доприноса јер је укупни дуг велики.

Међу снимима који највише плаћају порез, што опет значи да и најбоље прометирају су — приватни угоститељи. То је некако и логично у општини која живи од туризма и за — туризам.

— Истина, ти људи добро раде, али су добро и опорезовани, истиче Милановић. — Годинама смо са приватним угоститељима, да се тако изразим, водили прави рат, али смо успјели да приближно реално захватамо из дохотка којег они остварују.

С. Гр.

ЖИВОТ МЈЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА: БУДВА I

ДОБРЕ ПРИПРЕМЕ

Једна од највећих мјесних заједница у будванској општини — Будва I, сигурно је најатрактивније и најпрометније подручје, па стога и није чудно што се, током припрема за предстојећу туристичку сезону, нашла у жижи интересовања надлежних општинских органа. У Старом Граду велико спремање траје подуже. Реновирају се го тово све зграде оштећене у катастрофалном земљотресу 1979. године, а прије крају је потпуна ревитализација свих грађевинских објеката од културно-историјског значаја. Посао тече по плану и без застоја, па се очекује да ће и 170 староградских породица ускоро уселити у домове, које су због реновирања и радова на отклањању после земљотреса својевреме и морали напустити.

— Њиховим враћањем у Стари Град ријешени су многи проблеми — каже Петар Пајовић, секретар Мјесне заједнице Будва I и доскорашњи секретар ОО СК овог дијела града. Тада ће се вљада наћи лијек и за породице које станују у насељу кровињара у Блокарицама изнад Плинаре. Ријеч је о првом рутту града и условима становиња који су испод свих нивоа.

У овом импровизованом на сељу „саграђено“ је 5-6 кровињара, али се до сада још није могло доћи до податка колико у овом дијелу Блока рица живи породица, односно

становника. Разлог је једноставан — препродаја ових потлеуша је готово свакодневна. Јер, чим бивши становници обезбиједе повољнији смјештај, одмах се нађе купац углавном „досељеник“, који је у Будву стигао „на зараду“. Зато у једној кући њари станује по неколико по родица, а евиденцију је веома тешко водити.

— Поред овог проблема, који ћемо уз помоћ надлежних органа ускоро ријешити, пред активисте мјесног подручја са око четири хиљаде становника постављају се још многи задаци — истиче Пајовић. Ту се прије свега ради о уређењу овог дијела града, очување зелених површине, али се истовремено мора изборити и за квалитетније снабдевање прехрамбеним производима.

Активисти мјесне заједнице Будва I су увјерени да ће овај дио будванске ривијере предстојећу туристичку сезону дочекати много спремније него минулих година. На руку им иде и скоро измјештање старе аутобуске станице и настојање надлежних општинских органа да и дефинитивно ријеше бројне инфраструктурне проблеме и власништвених дому.

— Имамо веома добре активности, који су спремни да раде, објашњава Пајовић. Но ипак не можемо рећи да немамо финансијске проблеме чак и упркос доброј сарадњи са општинским органима.

Р. Т — Д. Н.

ЗАХВАЛНИЦА

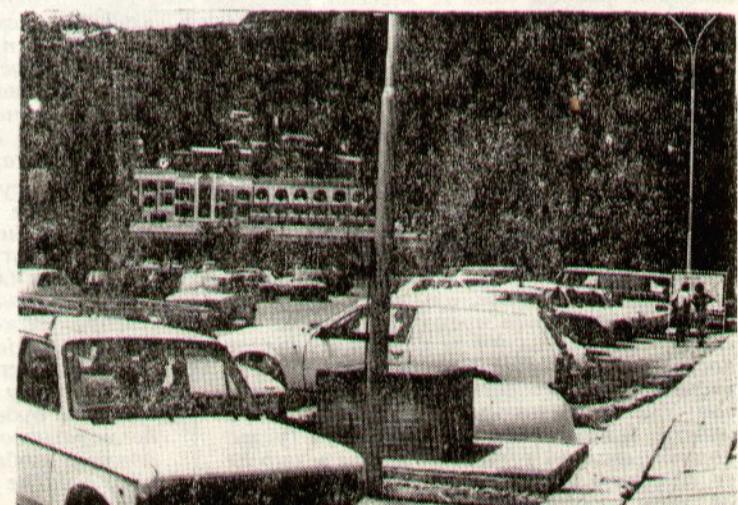
ПОВОДОМ смрти др Банија Поповића, предсједника Скупштине општине Владо Дулетић добио је писмо од супруге покојног др Банија у коме каже:

Друже Дулетићу,

Моја породица и ја топло захваљујемо на изразима саосјећања поводом смрти мого супруга Банија.

Овом приликом жељела бих да се посебно захваљим грађанима Будве и радним организацијама који у великом броју изразише саучешће лично или телеграмима упутише изразе признања Банију, његовом животу и дјелу и показаше колико је близак и волјен од народа Будве.

Искрено
Леа Поповић

ИЗ СУСЈЕДНИХ КОМУНА

ЗАЛИВУ ПРИЈЕТИ КАТАСТРОФА

Сваке године одржавају се разни склопови, симпозијуми, конгреси, договарају се стручњаци и политичари Италије и Југославије о томе како на најбољи начин заштитити Јадранско море, непроцјењиву природну вриједност од загађења и људске небриге. Донесе се по овом питању и закони. Али, ко за њих хаје...

— Какво је стање у Боки которској? — питали су др Сретен Мандић, директор Завода за биологију мора у Котору.

— Наш Завод постоји 25 година. Стално вршимо анализе физичко-хемијског састава морске воде, не само у Боки которској, него то свакодневно радимо од Молунта до ријеke Бојане. Залив Боке Которске, заиста има велике и трајне загађиваче. То су бродоградилишта „Вељко Влаховић“ у Бијелој и „Сава Ковачевић“ у Тивту. У Котору су то: фабрика „Ривиера“, производач детергената и козметике, „Бокељка“, гумених производа и Индустирија клизних лежајева. Истински овим фабрикама предстоји пресељење, али, то се одужило. И докле се год не изгради канализациони систем за одвод свих врста отпадних вода стање у Заливу се неће битније мијењати. Из бродова, који стижу на ремонт у бродоградилишта, неконтролисано у море истекне и извјесна количина нафте и каљуне воде. Служба заштите Боке Которске го тово и не постоји. Неконтролисано се бацају велике количине не отпадног грађевинског материјала, много пластике, разног гвожђураја чиме се ремети природни амбијент живота у мору, па уколико се нешто најхитније не предузме, може доћи и до биолошке катастрофе овог најлепшијег fjorda у Европи.

Од свега, је најтеже, наглашава др Мандић, што у Боки Которској нико није способљен да интервенише у случају вима изливавања нафте у море са неког од бродова, па због тога највише три туризам овога краја. Неопходно је, да се нађе заједничко решење у општини Херцег-Нови, Тиват и Котор. И поред свих тих невоља, природа је овде ипак најбољи регулатор чишћења Залива. Доток слатких вода у поједним периодима достиже и до 180 метара кубних у секунди, које (то је с јесени и с пролећа) „провентилишу“ Залив. Ипак остаје и оно што човек мора да чини. Да више води бригу о својој средини. Бока Которска то по свему заслужује. Она је природно створена да се њој могу гајити дагње и друге врсте јестивих шкољки, као и за кавезни узгој племенитих риба, што тражи мала улагаша, а доноси велике плодове.

Остали дио Црногорске обале, наставио је др Мандић, куд и камо је мање угрожен од Боке Которске. Једино може се рећи, да је дио мора око Луке Бар, нешто угроженији. Остала дио убраја се у најчиšћији дио Јадрана, на чему нам многи завиде, али тиме се не смијемо задовољавати, јер наша обала са низом прекрасних плаža, је основ за бављење туризмом у чему је и опредељење становништва Црногорског приморја. И због тога морамо чувати наше море од загађења и људске небриге, рекао нам је на крају др Сретен Мандић.

С. Паповић

СА РАЗНИХ СТРАНА — УКРАТКО

ФИЛМ О ЦРНОЈ ГОРИ

ПРИРОДНЕ љепоте, културно благо, туристички капацитети и друге карактеристике Црне Горе, пренијети су на филмско платно. Фilm о Црној Гори, који је настао у продукцији „Београд-филма“ (режирао га је Иво Лавренчић) премијерно је приказан у Котору.

Фilm је преведен на пет светских језика и служиће као својеврстан пропагандни материјал на разним туристичким берзама широм Европе уочи овогодишње сезоне.

ВУКОВИ У СЕЛИМА

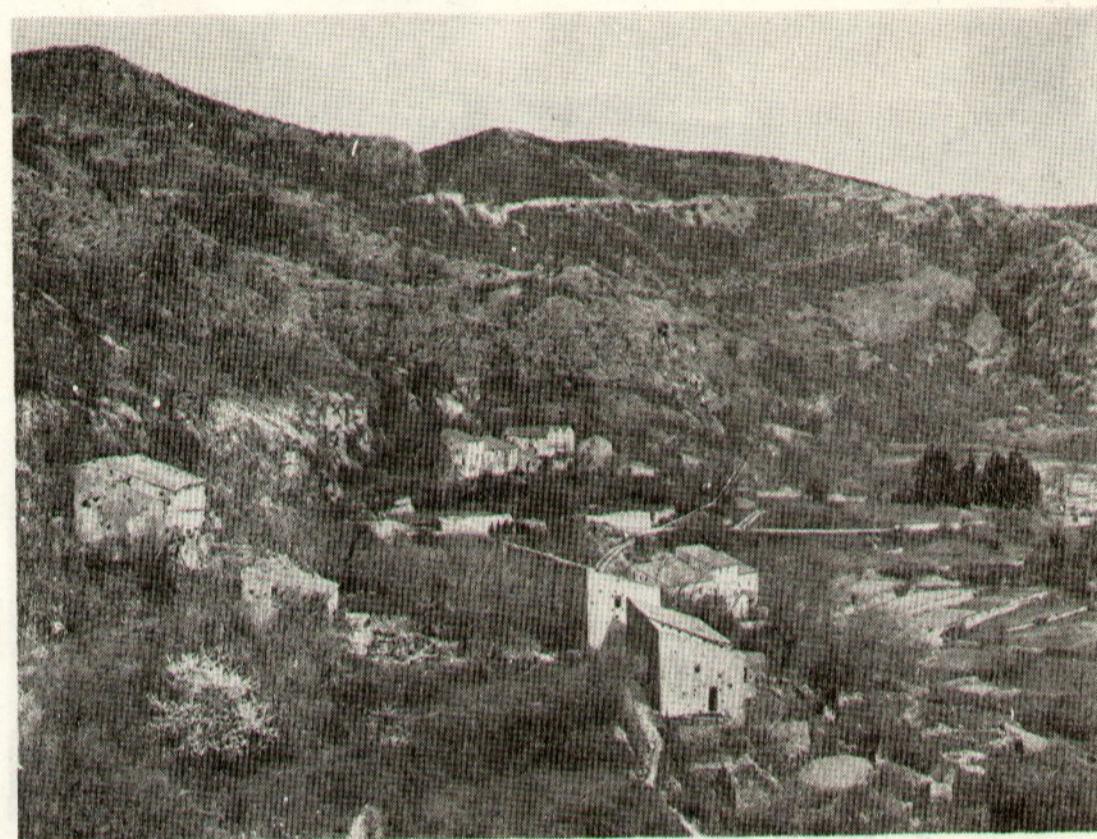
Вукови, чести посјетиоци загорских села у херцег новској општини ове зиме, обманули су ловице. Хајка коју је на њих организовало Ловачко друштво „Орјен“ није усјела, јер су се ови гладни шумски становници снашли и на вријеме избегли смрт. У хајци иначе, нијесу учествовали становници орјенских села којима вукови ове зиме наносе штете.

Послије неуспјелог лова на вукове одлучено је да се они — потпурују. Но, за то се морају унапријед одредити терени, обавијестити мјештани свих села у заљеву херцегновске ривијере и спровести друге превентивне мјере како би акција успјела.

РЕМОНТ ЗА ТРАЈЕКТЕ

Сва четири трајекта којима се скраћује саобраћај око Бококоторског залива, биће ремонтовани у Бродоградилишту у Бијелој, до почетка туристичке сезне. За то вријеме превоз на линији Лепетане—Каменинићи ће се нормално одвијати јер ће се ремонтовати један по један трајект.

Припрема: С. Грегорић

ИЗ СТАРИХ АРХИВА

ИСТО ПОСЛИЈЕ СТО ГОДИНА

ПРЕМА сачуваним архивским подацима за 1864. годину сачињен је преглед крећења православног становништва према парохијама која су покривала појединачна мјеста данашње територије општине Будва. То су подручја Маина, Побора, Браића и Паштровића. Пописни подаци се односе на 34 мјеста (не као мјеста обухватaju више села) у којима је било 935 дома са укупно 4.783 становника.

На пописном подручју у 1864. години појединачна мјеста (само двоје незаконито), а смртност становништва била је за 21% мања од наталитета, тако да је природни прирастај становништва за ову годину био 28. У току године 62 особе ступиле су у брак и то 82% по први пут (првобрачни). Просјечан број становника по једном домаћинству износио је 5,1, док је он веома различит код појединачних мјеста у Паштровићима. На примјер док у Буљарици долази свега 1,5 члана по дому, дотле у Калуђерицама се пење на 7,8 односно на 9,9 члanova по домаћинству у Катуну. Занимљиво је да у Петровац (стари назив Кастел-Ластва) није било веће мјесто (као што је данас у односу на своју околину), те је по броју житеља био на нивоу Подострога или Тудоровића.

Да би одговорили на питање колико је на данашњој територији општине Будва живјело становништво 1864. године морамо се послужити процјеном оног дијела становништва за које не распољажемо подацима, а територијално припадају данас општини Будва. На територији данашње општине живјело је 1864. године сљедећи број становника:

На миграциону кретања становништва општине Будва

БУДВА ЈЕ ИМАЛА 6.000 СТАНОВНИКА 1864. ГОДИНЕ, А ТОЛИКО ЈЕ РЕГИСТРОВАНО И ПОПИСОМ ИЗ 1864. ГОДИНЕ

односно појединачних њених мјеста утицало је више фактора на одређеним периодима времена. Готово константно тежак економски живот под

Бр. становника	%
1. Маина (пописни подаци)	816
2. Побора (пописни подаци)	374
3. Браиће (пописни подаци)	585
4. Паштровићи (пописни подаци)	3.008
5. Пријевор, Сеоца, Свињинта, Ластва (процјена)	170
6. Град Будва (процјена)	1.050
УКУПНО	6.003

тј. 1864. године, њен број износи 8.632 и биљежи повећање од 2,3 пута или просјечни годишњи пораст од 146 становника. Будва је поново достигла број становника од 6.000 (из 1864. године) тек на своју стогодишњицу првог сачуваног пописа, тј. 1964. године.

Мр. Марко Б. Ивановић

ИЗВРШНИ ОДБОР СО БУДВА

„НИЧИЈИ“ СТАНОВИ

Евиденција о броју друштвених станова у Будви не постоји. Службе које о томе проблему брину имају неке „своје“ проблеме, док о друштвеној својини и власништву не воде рачуна. На овим пословима углавном ради савјетници, правници, бројни сарадници, сви са вишом или високом школском спремом. Своје стамбене проблеме су ријешили на вријеме, а стекли су и „политичку квалификацију“.

Ово је речено на данашњој сједници Извршног одбора СО. Такође истакнуто је да се, у друштвеној становици је бесправно усјело 14 породица, а као подстанари на овом подручју живе 422 породице (податак је примљен са резервом). Не зна се социјална структура оних који плаћају високе стамбарине и којима ће власници зграда првог маја речи да потраже други кров над главом, када ће своје домове отворити страним туристима.

Председник ИО Скупштине општине Будва Светозар Марковић је на данашњој сједници критиковao организације у друштвеном раду које запослене материјално не помажу у рјешавању стамбеног проблема. Као пример, навео је да су недавно у Будва-полу продавана станови по 16 хиљада динара за квадратни метар, а да за куповину тих станови организације удруженог рада нијесу биле заинтересоване. Јер, удрживање личних и средстава организација удруженог рада многе породице су могле да добију станове.

Д. Н.

У ЗНАК СЈЕЋАЊА

НАШ ПРИЈАТЕЉ, АДОЛФ

ИЗ ВАРШАВЕ је недавно стигла тужна вијест: у 68. години умро је Адолф Циборовски, архитекта сјеветског гласа, експерт Уједињених нација, истакнути польски професор.

Вијест је стидљиво пласирана у дијелу наше штампе. Због чега, то не можемо рећи, али зато можемо подврнути: смрт познатог стручњака, великог пријатеља наше земље, посебно њеног јужног дијела јадранске обале, ожалостила је све one који су познавали овог тихог човека. Због тога што је са животне сцене нестао један велики стручњак и неуморни стваралац. Због тога што је умро наш велики и освједочени пријатељ.

Адолф Циборовски је био пријатељ Југославији.

Много је волио Црногорско приморје и радо му се враћао кад год је могао и када је то било потребно.

Био је заљубљен у Будву.

Пољаци и Варшава ће Адолфа Циборовског памтити по огромном доприносу који је као водећи архитекта дао у обнови ратом порушеног главног града Польске. Било је то у раздобљу између 1954. и 1964. године.

Југословен га памте од времена када је као већ искусти стручњак стигао у Уједињене нације. Посао га тада дводи у нашу земљу. Непосредно након разорног земљотреса са у Скопљу, он је све од 1964. до 1967. године директор пројекта сјеветске организације за обнову пострадалог града.

Црногорци ће Адолфа Циборовског памтити по многочиму. Он је од 1967. до 1969. године у Будви, на Црногорском приморју где руководи великом пројектом називаним „Јужни Јадран“. Овај пројекат — говорио је новинарима, исти чући прије свега ентузијазам свих учесника — може послужити као путоказ начину и форми планирања у Југославији, за коју ће рећи да му је друга домовина. Показало се, најжалост, да овај савјет нисмо баш сасвим прихватили. Но, за то је најмање крив професор Циборовски.

У периоду послије априлског земљотреса 1979. године који је на југу Црне Горе мијењао и географију, срели смо га више пута. Увијек је за новинаре, иако га је збила мало имао, налазио времена за разговор. Добровољно и самонинцијативно се ангажује у оном што је захтијевало и павећу вјештину — у обнови тешко разорених старијих градова. Стапло је био на путу између Будве, Котора и Дубровника, разгледао, упозоравао, давао савјете, предсједавао сједницама на којима су у раду учествовали експерти Уједињених нација. Био је заљубљен у Будву за коју је рекао да је најљепша архитектонска цјелина од Улциња до Ријеке.

Котор је по њему био град са сјеветским благом...

Дубровник, град са немјерљивим благом...

— Обновићете стару Будву, надам се како треба. Да све буде као што је било, а да то буде нови град. У којему ће цвјетати живот. Будву сте добро сачували. Једино ми смета градња уз јадрански пут од Будве према Котору. То зе млишће се није смјело крчмити за градиљу. Зличин је то. Такође то важи и за куће које су никле уз пут од Бара према Улцињу, причао нам је испрекидано, задихан између дјвије сједнице.

Биљежили смо помно његове ријечи, преносили их вјерно из svojih биљежница у — новине. Неки његови савјети су послушани, на неке се надлежни лису обазирали.

Надали смо се да ће наш пријатељ Адолф стићи да види обновљене старе градове Будву и Котор за које је толико бријући. Надали се се и — прсварили. Његову породицу ће на Југославију, подсећати бројне слике и студије, али и Орден југословенске заставе са златним вијенцем и друга Тита, којег је у посљедње вријеме често превртао говорећи „Тито је симбол свих наших народа. И не само наших“.

Польски парламент је Адолфу Циборовском минутом нутрања одао последњу пошту.

Ми смо се на овај скроман начин сјетили уваженог професора, нашег пријатеља. Мало за велики дуг, али... Новине не могу више.

Саво Грегорић

ИЗ МОРСКОГ ВИЈЕНЦА

НЕВОЉЕ ДОМАЋЕГ ГОСТА

- Конобар... конобар... конобар...
- Гутен таг... битешен...
- Гут... добар дан... ја сам наин!
- Наш. Па што ћеш?
- Шта имате хладно?
- Кафу, чај, супу...
- Мислим на пиће...
- Ада нијесу ни ово сендвичи!
- А какво је пиво?
- Одликовано!
- А је ли хладно?
- Ладно, ладно! Да нећеш да ти пингвина доведем овће?
- Добро, дајте ми топло пиво.
- Па што нијеси одма каза? Ладно!
- Плаћаш ли у динаре или у девизе?
- Зашито?
- Ако плаћаш у динаре, иди у хотел, а за девизе можеш добити и приватно.
- Ваљда обратно, ја немам девиза. Нијесам ја странац.
- А ко ти је крив.

ТУРНИР ДУХОВИТОСТИ

УСПЈЕЛА ГОСТОВАЊА

ДА ЕНТУЗИЈАЗАМ још живи у нашој средини и да може да окупи и покрене грађане свих животних доба, акорећи од 7. до 77. године, само ако се нађе иницијатор и зналачки осмисли сдређени програм, доказ је и наша хумористичка екипа, која на челу са Драгом Вучинићем, учитељем у пензији, и Рацом Делевићем, капитеном екипе, већ мјесецима успјешно наступа на традиционалном Турниру духовитости широм земље, који организује дневни лист „Експрес политика“.

Недавно је наша група од двадесетак ентузијаста бора вила и имала дуел у Бору и у Мјесној јаједњици Грабовац у Трстенику где је у оштрој конкуренцији с тамашњим екипама изборила, у Бору подјелу бодова, а у Трстенику побједу и стекла право за даље такмичење.

Иако, што је сасвим нормално, свако нагиње своме, за дивљење је да симпатична и објективна публика у препуним дворанама у Бору и Трстенику, није могла да се уздржи и да сваки наступ наше екипе не попрати смиехом и бурним аплаузом, мада је добро знала да ће то без сумње, пресудно утицати на одлуку жирија при додјели бодова.

У тако духовитој интерпретацији здравог хумора, чије су жаоке усмјерене на многе слабости друштва, али углавном на нас саме, који смо са ставни дио тог друштва, на нашу туристичку привреду, наше понашање према гостијима и уопште наш однос према тој привредној грани од које живимо, сасвим сигурно и лежи тајна успјеха наше екипе. Јер, од бројне публике, и у Бору и у Трстенику, вероватно су многи имали прилику да се нађу на љетовија код неког газде-Илије (Марко Кнежевић) и његове домаћице Стане (Даринка Јубишић), да траже собу код неког поспаног рецепционера (Матко Палунко) или, пак да их служи неки распојасани конобар, који не „ферма“ до маће већ само стране госте (Мишио Ратковић).

Снажан утисак оставио је на публику и разговор између Његоша, којег је из Мајзлеја истјерало невријеме, јер — прокишива (Радован Урошевић) и газда-Илије (Марко Кнежевић) и његовог кума Јока (Драго Вучинић). Све похвале заслужује и музички састав екипе: Вера Брадић, Бисерка Богојевић, Сулејман Шунтић, Дано Адровић, и солиста Радисав Ненадић, за кога су многи мислили да је професионалац.

Капитен екипе Рацо Делевић, чија је улога понајтежа јер се треба у дуелима са својим колегама спонтано сналазити, како у размјени поклони, тако и у вербалним надметањима, био је на нивоу свога задатка. У поклонима је увијек био издашији а у дијалозима као запета пушка, увијек спреман за „дим у дим“.

Буру аплауза побрао је и Љубо Дулетић са својим гу-

сларским поздравима грађанима Бора и Трстеника. Били би неправедни ако неби истакли и веска Мудрешу во зача аутобуса „Таре“, који се уклопио у екипу као њен члан. Нема ни једног члана екипе који би пожелио не са ми сигуријег возача него ни бољег друга на 1600 километара леденог пута од Будве до Бора и обратно, није било ни најмањег кикса. Колико се саживио с екипом најбоље потврђује то да је већ два три пута послије повратка из Трстеника долазио у Будву да присуствује пробама наше екипе — каже Драго Вучинић. И Жељко Никлановић заслужује сваку похвалу — додаје Вучинић — као стари фолклориста изразио је жељу да путује са нама за Бор, што је екипа радо прихватила. Тако се Жељко нашао на позорници у групи пјевача, без и једне пробе. И више се неће одвајати од екипе.

Вл. СТАНИШИЋ

АФОРИЗМИ

ТРИЦЕ И КУЧИНЕ

Размећу се као јуначине, а трепере и од паучине.

— Кратка памет, говори дуго.

— Шта ће нам пасоси? Путујемо у неимаштину са социјалним картама. Данас се више цијени бечка шница, него бечка школа.

— Главне теме стављају под разното, па се разно пресипа у празно.

— Важно је борити се. Што се више бориш имаш више шанса да будеш поговиен.

— Кључеви успјеха не леже увијек у талентима, већ и у „плавим ковертама“.

— Политика, је кажу, курва — Зато јој и најмања бура задиже сукњу.

Митар А. Митровић

НА ВИЈЕСТ О СМРТИ ВЕЛИКОГ УМЈЕТНИКА

БИО НАМ ЈЕ ДРАГ ГОСТ

• ПЕЂА МИЛОСАВЉЕВИЋ ЈЕ ИЗЛАГАО У БУДВИ У ЉЕТО 1975. ГОДИНЕ

ОЖАЛОСТИЛА нас је вијест да је у Београду умро великан нашег сликарства, Пеђа Милосављевић, кога смо више пута сријетали у Будви. Познати академик, истакнути ликовни умјетник, писац и есејиста, културни и јавни радник, Пеђа Милосављевић умро је у 79. години.

Љета 1975. изложујуши на шој Модерној галерији и „Са гостом Марциј“ причао нам је: „Моја највећа страст био је

Пеђа Милосављевић

и остало акварел. Са овом сликарском техником највише сам имао посла на почетку свога стваралаштва. Поео сам умакање четака у море. У Паризу сам једно вријеме сликао бијелом кафом. Те прве аквареле поклањао сам или бацао. У Паризу и Лондону заинтересовао сам се за кинеске и јапанске хартије, сакупљајући читаву колекцију разних папира. У Лондону, за вријеме рата дружио сам се са Оскаром Ко-кошком, који је веома волио моје аквареле. Отворио ми је изложбу акварела под називом „Неспретности“.

Он је стварао у распону од шест деценија. Припадао је експресионистима свијета. Са једним платном заступљен је у нашој постави „Савремени експресионисти“. Поред Линдстрема, Алешинског, Апела, Лубарде, Михаиловића, Табунија и других, сјећамо се, у централном прочелју Модерне галерије, остало је им позантно Пеђино платно. Знали су је горд, што је тако извршена поставка. Заслужио је то Пеђа. Најстарији ме ћу њима. До недавно дојајен југословенског сликарства, који се у свом стваралаштву кретао од поетског реализма, благот сањарења и поетских евокација до експресионистичких реских сазвучја.

С. ПАПОВИЋ

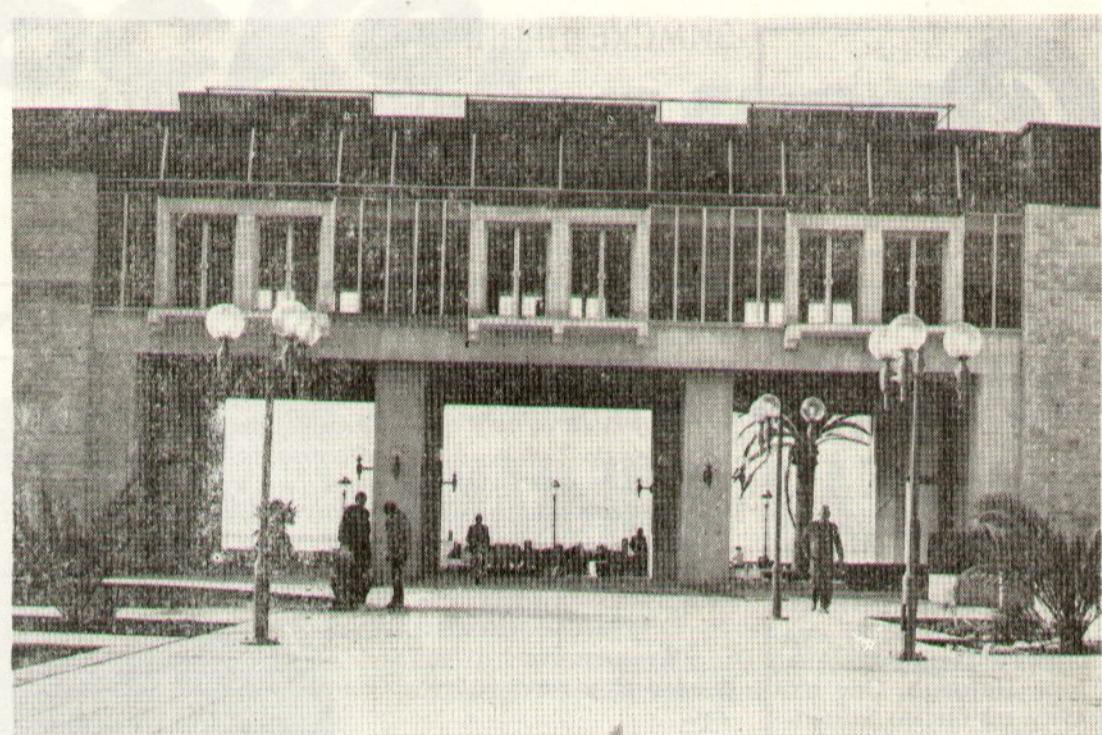
МОРСКА ОГРЛИЦА

Избор: Душан Буришић

НАД МОРЕМ

Доље, у блеску свјетlostи и простора,
бијели се у сунцу Будва:
с планине као да се сијега грудва
скотрљала до самог мора.
А за њом пукло је бескрај, у даљине,
провалило и небо што га сријета
и распучило просторе пут свијета
широко море моје домовине.

Александар ИВАНОВИЋ

ПИСМО ИЗ ЛЕСКОВЦА

„МАРИЈА“ – ПОВОД ЗА РАЗГОВОР О МОРУ

„МАРИЈА МИХАЈЛОВИЋ“ ПЈЕСМЕ ВЛАДИМИРА КРАСИЋА, БЕОГРАД, ЈАНУАР 1987

Знам да је море и ових зимских дана лијепо. Једини је или један од ријетких који о томе хоће да мисли. Јер у ме није море у успоменама и онако како ја желим да га видим сједећи сам у лесковачкој стану, као у некој зимској тврђави, опсједнутој бијелим снijегом.

„Марија Михајловић“ ми повод да мислим о мору, да о мору са неким поразговарам. Не, нема у Красићевој књизи ни ријечи о обали, Милочеру, Јазу... нема буквално. Књига говори о пјеснику вим непрописаним похима, о лудим зорама на чијим ивицама лута пјесник-мјесечар и дозива своју београдску чајробницу, моли је да заснују вилењачко огњиште у гнијездима будућег дана у којима сунце засађује своје мале громове свјетlostи, своје птиће. И сада ми то дозивање, тај ех, разбуктава мисли и ја у дијалогу са пјесником и „Маријом“, полемишем и са морем. Видим га, узбуркало се под Старим Градом, баци капље плавог зноја на мале не заштићене докове око којих се окupili заборављени чунови лењивих власника, што су своја власништва оставили на милост и немилост бурара и вјетровима.

„Баци огледала и огледај се у мојим пјесмама“.

Каже Красић Марији, и то у мени одзвија као урлик по дивљалих валова разбијених о стијење на Могрену.

„Чујем глас њен, бјежи као сан, а бар да је остало...“
И ја се по ко зна који пут подвучем тврдој исини: све некуд бјежи — море од човјека, човјек од мора, живот од човјека; та огромна вода само привидно насрће на нашу чулу, буди потребе за страхом, истином...

Тако претурам тај монолог главом, и никако да скројим једну давну слику, зачути баш на будванском обали, једне давне седамдесет прве, једну слику која се тиче пјесника Красића и мене, и која можда објашњава: откуда сад море у мени, сад док прелиставам ту Красићеву „Марију Михајловић“?

Седамдесет и прва... Красић је посредовао да се боље упозnam са Будвом, са њеним људима, морем, обалом. Те године он је учинио све да у Будви ћејравим двадесетак дана. И кад смо се тамо нашли, још више је учинио да упознаје људе: Станишића, Грегошића, Јововића. Најприје смо писали о цвећејару из ЗЕПС-а, о оном чудовишном Мађару, који је цвијећу умислио да поклони душу, и да од сваке траве изгради цвијет. Писали смо још много што шта, пуно. „Новости“ су скоро сваког дана објављивале по нешто да тога што смо Красић и ја писали о Будви. И вљада пишући тако, ја сам упао у замку пријатељства. Касније, послије много година, скоро се хистерично враћао на ту обалу, зими, љети, сјесени... Из тих шетњи, сносијења, познанства са морем и Будвом, остало је у мени много Красићевог одушевљења за необјашњиво, лијепо,

мудро, раскалашно. Разговарајући о свему, помињали смо недаће, пјесме, сусрете, љубави. Не, тад о Марији није било ријечи, Марију нико од нас двојице није познавао. Откуда онда та асоцијација, та моја луда мисао да сам их тада видио заједно: руку под руку како се раскалашно смију над плавом водом, што је мировала на Словенској плаžи... Нисам их видио. Нисам... Заšto онда та мисао, да „Марија Михајловић“ и море имају нечег заједничког...? Једино ако није отгудашто и пјесникова збирка „Марија Михајловић“, и море, изазивају исте мисли у мени: по љепоти, разиграности, по ћудљивости и немиру, по мијловучности и забринутости.

Зато, или ипак због тога што сам те далеке седамдесет прве видио заједно Марију и пјесника како се разјају на будванском обали...

Раде ЈОВИЋ

МАРИЈА МИХАЈЛОВИЋ

Марију Михајловић воли отац
два одрасла сина.

Марију Михајловић љуби човек
што покрива децу
увече кад излози цветају
на бескрајним тротоарима успомена.
Данас дочекује кишу пољубаца
што догорева мокре зенице
на њиховим телима.

Владимир Красић

ЗИМСКЕ ПРИПРЕМЕ

ЈУГ НА МЕТИ СПОРТИСТА

ДОК ЈИЗ разних крајева земље стижу вијести о великом снјегу који је нападао и све већим хладноћама, плаže на Црногорском приморју су ових дана добро посјећене. Да не буде забуна: нијесу стigli купачи — учиниће они то среди ном пролећа — већ се по ситном пижеску крећу спортисти у тренеркама који прикупљају снагу за напорне окрише који их очекују у пролећном дијелу првенства.

Рачуна се да је у првој половини фебруара у хотелима од Игала до Улица боравило стотињак, што професионалних што аматерских екипа. Било их је свих узраста — од пижнира до сениора. И различитих спортских припадности — од веслача до фудбалера. Нема снјега, више је сунчаних него облачних дана, температуре су идеалне за тренинге. Ту су и пjeничане плаže као створене за „набијање“ кондиције. Ту су и бројни спортски терени које спортисти користе.

У нашем граду су боравили мањом фудбалери. Углавном у „Авали“ и хотелу „Будва“ који је добио епитет — спортски.

— Већ је друга година како радимо током зиме и наши главни гости у овој вријеме су спортисти, каже Ратимир Каражић, директор хотела „Будва“. — Мањом су то фудбалери. Одредили смо и приступачне цијене пансиона тако да се спортске екипе брзо одлучују да дођу код нас. На другој страни и ми смо нашли неку економску рачуницу. Приче које су дуго кружиле Будвом да спортисти учиштавају хотеле, сматрам да немају основа. Наравно, гледано из наше угле. Они су уредни: када им се па то скрене пажња пазе на све.

У хотелу „АВАЛА“ боравила је екипа сарајевског „Жељезничара“ која у својим редовима има и највише представитивага. Шкоро, Михајловић, Шабанацоваић, Баљић и другови боравили су ове зиме два пута у „Авали“.

— У Будви смо напорно вјежбали, али и играли утакмице са екипама које се одмарaju на овом подручју, каже Борис Брачуј, шеф стручног штаба сарајевског „Жељезничара“ — Изузетно смо задовољни како условима боравка у „Авали“ тако и гостопримством особља овог изванредног објекта. Клима у Будви је изванредна. Још сама када би било мало више спортских терена, Будва би била идеално место за припрему фудбалера, али и других спортских екипа.

С. Грегорић

ДИЛЕМЕ ОКО ПРИХОДА

Дилема — да ли нелегално стечене приходе опорезовати или конфисковати — нашла се недавно и пред Уставним судом Црне Горе. Трагом представке двојице грађана, Суд је размотрio и оцјенио да је сагласна с Уставом одредба Закона о порезима према којој грађани који остваре приход обављањем дјелатности без одобрења плаћају порез по стопи сто одсто већој од пореских обveznika који такву дјелатност обављају са одобрењем.

У образложењу одбијања иницијативе за покретање поступка оцјене уставности ових одредби, Уставни суд наглашава да се плаћањем овог пореза не сматра да је грађанин добио одобрење за обављање те дјелатности, ни да се ослобађа одговорности за непоштовање закона, односно за рад без дозволе. На против, закон обавезује органе друштвених прихода да, поред утврђивања пореза на тако стечен приход, поднесе и пријаву због бесправног рада.

У писму Уставног суда Скупштини Црне Горе, о којем се ових дана расправља у њесним радним тијелима, а уврштено је и у дневни ред предстојећих сједница вијећа, указује се, међутим, и на другачија мишљења ако у самом овом суду тако и у уставним судовима осталих република

и покрајина, као и у Уставном суду Југославије.

Према тим мишљењима, приход од рада без одобрења не може се по једном пропису (Закон о порезима грађана) опорезовати а по другом (Закон о личном раду) одузимати као неосновано стечена имовинска корист. Таква два рјешења искључују једно друго, сматрају саговорници овог мишљења, уз констатацију да је обављање дјелатности без одобрења кажњива радња, те једино такав третман може имати. Заступници тог мишљења позивају се и на чињеницу да су републике и покрајине, које су у својим законима о порезу грађана имале, овакву одредбу брисале, оцјењујући да није сагласна с Уставом.

Нашавши се у нимало лакој улози арбитра, делегати скупштинских тијела, на пре поруку њене Законодавно-правне комисије предложили су да Скупштина обавеже надлежне оргane да усагласе прописе који уређују ово питање. При том, наглашено је, треба водити рачуна и о чињеници да се у предлогима иновираних савезних друштвених договора о пореском систему и пореској политики нигде не предвиђа опорезовање, већ одузимање свега што је стечено незаконито.

М. Ђ.

С. Гленци

СКУПШТИНА РИБАРСКОГ КЛУБА „ШИРУН“

ТУРИСТИ СА УДИЦОМ

Учествујући у дискусији Богољуб Рађеновић, секретар Туристичког савеза општине Јаглашић, да је ово изузетно занимљива идеја којој ће Туристички савез дати пуну подршку, а биће учињени напори да се у акцију укључе и туристички посленици из „Монтенегротуриста“. По његовим ријечима биће то својеврсна допуна туристичке понуде, којом се бог зна не можемо похвалити, а да би акција сасвим успјела (покушаји на том плану нису да ли жељене резултате) туристички водичи ће до у детаље бити упознати са оним што ће се нудити, како би то што боље пре нијели гостима који буду боравили на нашој ријевери.

На годишњој скупштини Клуба „Ширун“ било је доста ријечи око недавног вађења из мора чамаца након одлуке Извршног одбора СО да се морају премјестити из градске луке. Готово сви учесници овог скупа изразили су огорчење због тога што су чамци на брзину повађени из мора и пренијети на ледину, при чему је дошло до оштећења како на овим скupим пловилима, тако и на травњаку преко које га су вучени.

Донијет је једногласан закључак да се што прије мора пронаћи адекватно место које ће представљати зимовник за бројне чамце будванских спортских риболоваца и мјештана.

Изабрано је ново Предсједништво Клуба на чијем ће челу и даље бити Мишо Брајло.

Такође је одлучено да Клуб покрене свој билтен.

С. Г.

